

Magnus Thorstensson, 08-677 28 06
magnus.thorstensson@energiforetagen.se

Svenska kraftnät
balansansvarsavtal@svk.se

Energiföretagen Sveriges remissvar på Svenska kraftnäts ”Avtal om leverans av balanstjänster (AVTAL 5937)”

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Generella kommentarer

Energiföretagen anser att regelverket bör präglas av långsiktighet och stabilitet då återkommande förändringar är förknippade med kostnader för marknadens aktörer. Detta minskar systemets effektivitet och skapar osäkerhet i marknaden med förhöjda avtalsrisker för de befintliga aktörerna.

Föreningen vill också framhålla att grundläggande för en rättvis konkurrens på marknaden är att alla aktörer möter samma regelverk. Kraven ska vara samma oavsett var inmatningen sker och oavsett vilken teknisk källa man representerar.

Vidare vill föreningen framhålla vikten av att alla aktörer nås av korrekt information vid rätt tidpunkt, något som blir allt viktigare i takt med att behovet av flexibilitet ökar med minskad andel planerbar elproduktion i elsystemet. Fundamentalt i detta är att systemoperatörerna i nära realtid publicerar relevant information från reglermarknaden, såsom pris, volym och riktning. Detta är inte bara viktigt för att aktivera den potential för flexibilitet som finns hos marknadens aktörer, utan även för att förebygga informationsasymmetrier som å ena sidan kan ge vissa aktörer en fördel på marknaden, men å andra sidan riskerar att vissa aktörer kan låsas in i en insiderposition.

Energiföretagen anser det viktigt att arbetet med en nordisk harmonisering fortsätter för att säkerställa en fungerande konkurrens på den nordiska marknaden. I arbetet med en nordisk harmonisering måste även perspektivet om en nordisk slutkundsmarknad beaktas. Exempelvis måste ansträngda situationer behandlas likvärdigt i avräkningen.

Vi inser att avgifterna i viss mån är beroende av förutsättningar som inte är kända då Svenska kraftnät (Svk) tar fram förslag till nytt avtal. Ur ett principiellt perspektiv är det olyckligt att inte kunna lämna synpunkter på ett fullständigt förslag, men föreningen förutsätter att större förändringar aviseras med god framförhållning för att möjliggöra en konstruktiv diskussion med branschen.

En förutsättning för aktörer på balansmarknaden är att dessa kan automatisera de flöden och processer som utökas. När nya rutiner, regler och hantering av data införs kräver det kalendertid för att kunna utveckla, testa och införa dessa lösningar. Föreliggande förslag remitterades endast 5 månader innan ikraftträdandet, och slutgiltigt avtal presenteras två månader innan det börjar gälla, vilket innebär att det inte finns tid att utveckla automatiserade lösningar. Hos marknadsaktörerna är resurserna begränsade för att hantera detta manuellt och det är heller inte önskvärt att införa nya manuella rutiner. Liksom hos TSO:erna arbetar aktörerna aktivt för att ta bort befintliga manuella rutiner.

Specifika kommentarer

Svenska kraftnäts förslag till ändringar i Avtal om leverans av balanstjänster

Ändringsförslag Bilaga 2, 4 och 6

Energiföretagen menar att det är önskvärt med ökad klarhet i separeringen av BSP- och BRP-rollerna, inte minst av texten *"Svenska kraftnät korrigerar inte balansansvarig parts "obalans" med den aktiverade volymen. En aktiverad volym tilldelas berörd Balansansvarig part."*

Hur är den tilldelad till BRP? Tilldelar Svenska kraftnät detta, eller måste BSP tilldela det till BRP? Behöver det finnas ett avtal mellan BRP och BSP? Hur säkerställs att BRP respektive BSP fullföljer sina inbördes åtaganden?

Avtalsbilaga 2 – Villkor för Leverantör av FCR

3.7 FCR-balanskapacitet som inte tillhandahållits

Föreningen menar att det bör tydliggöras hur BSP ska särskilt meddela Svenska kraftnät, exempelvis genom att utveckla fotnot 7.

5.3 Fastställande av aktiverad FCR-balansenergi

Enligt texten ska energivolymen beräknas per elområde enligt Ekvation 1 – 3, men därefter följer endast två ekvationer.

Avtalsbilaga 6 – Villkor för Leverantör av mFRR

Svenska kraftnät bör ompröva kravet på att BSP i energibuden ska buda med direktaktivering för alla kvartar inom timme då man vunnit kapacitetsbud. Problem uppstår eftersom sista kvarten i sista vunna timmen därmed blockerar användningen av den efterföljande timmen samt komplicerar de systemlösningar som ska hantera budgivningen.

Konsekvenserna för BSP blir relativt stora:

- Det gör det svårare att optimalt använda de olika produkter som Svenska kraftnät erbjuder. Problemen berör aFRR, de bägge FCR auktionerna, intradag samt dagen före auktionen.

- Det komplicerar regelverket och driver därmed BSP:s utvecklingskostnader. Harmonisering av reglerna möjliggör att användning av gemensamma systemlösningar.
- Reglerna för budgivning kommer att skilja mellan de länder som deltar i den trilaterala kapacitetsmarknad för mFRR. Svenska marknadsaktörer kommer därmed att missgynnas.

Energiföretagen vill i sammanhanget också hänvisa till remissvaret från Skellefteå Kraft.

Vi anser att Svenska kraftnät bör följa ACER:s beslut (Decision 11/2020¹) av vilket framgår att *"Such bids shall be direct activatable bids, provided that the delivery period does not exceed the end of the last validity period for which the BSP is contracted."*

Därför rekommenderar vi att en skrivning om detta läggs till i slutet av stycke 4.3. Exempel på sådan skrivning skulle kunna vara.

"För direktaktivering gäller dock att för den sista 15 minutersperioden inom timmen ska volymen vara lika eller större än den minsta av avropade budvolymen mFRR -balanskapacitet för innevarande eller efterföljande timme."

¹ DECISION No 11/2020 - on the Methodology for a list of standard products for balancing capacity for frequency restoration reserves and replacement reserves